

Remissvar Hållbar socialtjänst- en ny socialtjänstlag SOU 2020:47

Ert dnr S2020/06592

Svenska Tornedalingars Riksförbund-Tornionlaaksolaiset, STR-T, företräder den nationella minoriteten tornedalingar, kväner och lantalaiset samt det nationella minoritetsspråket meänkieli.

STR-T anser att det är glädjande att utredningen på exempelvis sid 264 informerar på ett korrekt sätt om nationella minoriteter och minoritetsspråk.

STR-T väljer, precis som Sverigefinländarnas delegation, att lämna synpunkter med utgångspunkt i den sammanfattning som presenteras av utredningen.

En mer enhetlig begreppsanvändning

STR-T tillstyrker att det enhetliga begreppet *insatser* införs i lagen, detta innebär att socialnämnden ska erbjuda insatser i form av rådgivning, omsorg, vård, stöd och annan hjälp till enskilda som är i behov. Samtidigt vill STR-T poängtera att begreppsförändringen på inga sätt ska vara en åtgärd för att avhumanisera de människor som är i behov av vård.

Socialtjänstens mål

STR-T är av samma uppfattning som utredningen; att socialtjänstens principer och mål måste kopplas till hur verksamheten sammantaget kan säkerställa jämlikhet, jämställdhet och likvärdighet. Likvärdighetsprincipen behöver implementeras i all offentlig verksamhet d v s att samhällets insatser utformas med hänsyn till tornedalingars, kväner, lantalaisets och övriga nationella minoriteters behov. STR-T menar att tillgången på meänkielitalande personal inom hälso- och sjukvård, äldreomsorg och socialtjänst ska bli bättre. Detta förutsätter en förändrad personalpolitik hos huvudmän som möjliggör att kunskaper i nationella minoritetsspråk och kultur är meriterande. STR-T menar att yrkesutbildningsanordnare behöver intensifiera rekrytering av studeranden bland nationella minoriteter för att säkerställa en framtida kompetensförsörjning. Utbildning i bristyrken behöver också utökas.

Ett förebyggande perspektiv och en lätt tillgänglig socialtjänst

STR-T tillstyrker att det i socialtjänstlagen ska anges att lagen ska ha ett förebyggande perspektiv och inriktas på att vara lätt tillgänglig.

Kommunen ska planera sina insatser

STR-T instämmer med utredningen att *"kommunen vid planeringen särskilt ska beakta behovet av tidiga och förebyggande insatser. I planeringen ska kommunen, vid behov, samverka med regionen samt andra samhällsorgan och organisationer."* STR-T är av åsikten att nationella minoriteters organisationer kan medverka i olika uppgifter.

Krav på god kvalitet, god kvalitet förutsätter uppföljning, betydelsen av ett gott bemötande

STR-T instämmer med utredningens förslag. Med tanke på att *"personalen är avgörande för en socialtjänst av god kvalitet"* och *"mötet med den enskilde är en av viktigaste faktorerna för god kvalitet"* behöver samhället anstränga sig och målvetet få fram yrkeskompetenta personer med kunskaper i minoritetsspråk.

Krav på vetenskap och beprövad erfarenhet, professionens roll, ny lag om socialtjänstregister

STR-T instämmer med utredningens förslag.

Insatser efter behovsprövning- rätten till bistånd, insatser utan behovsprövning

STR-T instämmer med utredningens förslag, det är angeläget med ett flexibelt regelverk. STR-T är övertygade om att det kommer att underlätta för socialtjänsten att skapa nya verksamheter och samarbetsformer för att möta nationella minoriteters behov.

Förtydligt barnrättsperspektiv

STR-T instämmer med utredningens alla punkter och förslag, men vill förtydliga att ärenden som rör nationella minoriteter ställer utöver yrkeskompetens även krav på kunskaper i språk och kultur.

Äldreomsorgens reglering

När det gäller äldreomsorg på nationella minoritetsspråk vill STR-T påminna om propositionen 2017/18:199 och punkten 11.2; *"Med anledning av att det finns starka skäl som talar för att det nationella minoriteternas rättigheter inom äldreomsorgen ska regleras integrerat med andra bestämmelser om äldreomsorg avser regeringen att återkomma i frågan efter att utredningen om översynen av socialtjänstlagen har presenterats."* STR-T anser att rätten till äldreomsorg på nationella minoritetsspråk ska överföras från Lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk till Socialtjänstlagen. Detta för att åstadkomma ett tydligt kommunalt ansvar i äldreomsorgsfrågor på nationella minoritetsspråk. STR-T välkomnar regeringens beslut 2020-12-22 om att utreda frågan om en äldreomsorgslag, och att bland annat företrädare för de nationella minoriteterna ska ges tillfälle att bidra med kunskap samt möjlighet att framföra synpunkter under utredningens gång.

Samverkan mellan kommuner

Utredningen konstaterar att *"Möjligheten och förutsättningarna för kommuner att samarbeta och samverka har stärkts genom den nya regleringen i 9 kap.37 § KL och utredningen föreslår inga ytterligare ändringar i denna del."* STR-T anser att samverkan mellan kommuner kommer att vara nödvändig till exempel för att en kommun med ett äldreboende för meänkielitalande ska kunna erbjuda platser till en kommun som saknar ett äldreboende för meänkielitalande.

Stimulansmedel

STR-T instämmer med utredningens förslag.

Dag som ovan

Kerstin Salomonsson
Ordförande

Maja Mella
Verksamhetsledare

